

National Library
of Sweden

Handläggare Elisabet Ahlqvist
Datum 2015-04-21
Dnr KB Dnr 6.8-2015-171

Beslut

Nya regler för att bestämma vilka bibliotek som är berättigade ersättning för expeditjonskostnader i samband med fjärrutlån, så kallad fjärrlånekompensation.

Beslut

Från 2015-07-01 tillämpas nya regler för att bestämma vilka bibliotek som är berättigade ersättning för expeditjonskostnader i samband med fjärrutlån, så kallad fjärrlånekompensation.

Krav på huvudmannen/moderorganisationen

- Höra till biblioteksorganisation som ingår i SFS 2013:801 § 1 punkt 4, högskolebibliotek eller punkt 6 övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet, vars samlingar stödjer forskning och högre utbildning.
- Biblioteket ska tillhöra en moderorganisation som är statligt finansierad med minst 10 %.
- Huvudmannen kan inte vara kommun eller landsting.

Krav på biblioteket

- Biblioteket ska vara ett "LIBRIS-bibliotek"¹ alltså finnas med i Biblioteksdatan och ha en giltig överenskommelse med KB.
- Fjärrlånebeställningarna ska hanteras genom LIBRIS fjärrlån för att bilda underlag för beräkningen av kompensationens storlek.
 - Grunden för beräkningen är den s.k. LIBRIS Clearingstatistik som årligen framställs av KB, dels genom ett testuttag och dels genom ett uttag som är beräkningsgrundande.

¹ <http://www.kb.se/libris/Startpaketguide-for-LIBRIS-registrerande-bibliotek/>

- Kompensationsberättiga bibliotek som enligt särskild ordning har beviljats möjlighet att redovisa lån utanför LIBRIS fjärrlån får tillgodoräkna sig dessa vid uträkningen. Beviljade bibliotek ska kunna verifiera att man har ett säkert sätt att registrera lånen, loggar/statistik ska uppvisas på begäran. (Beslut Dnr 50-KB 922-2013 Förändringar i fjärrlånekompensationsförfarandet)
- Biblioteket ska följa rekommendationerna för fjärrlån² (bl.a. att ställa sina samlingar till förfogande avgiftsfritt)
- Biblioteksfunktionen ska skötas av en person med bibliotekariekompetens eller motsvarande.
- Kompensationsberättiga bibliotek ska garantera att det finns en ordnad cirkulation för fjärrIN- och fjärrUTlån som möjliggör detaljed redovisning på begäran. Funktionen ska också ha säkerhetsrutiner för hanteringen av materialet både fysiskt och finansiellt så att utlånande bibliotek hålls skadelöst vid ev. skada eller förlust.

Definition av fjärrlån:

- Som fjärrutlån räknas
 - a) Fjärrutlån till ett annat svenskt bibliotek utanför den egna organisationen³.
 - b) Fjärrutlån till andra mottagare än bibliotek (företag, institutioner, privatpersoner⁴), så länge som lånet inte förmedlas ”över disk” i det utlånande biblioteket, eller vid hämtning genom bud.
 - Endast primärlån (ej omlån)
 - Endast lån i fysisk form (ej elektroniska resurser)
- Som fjärrinlån räknas alla lån av originaldokument från andra svenska bibliotek.

När samtliga ovan uppräknade villkor uppfylls ingår biblioteket i den grupp som är potentiella mottagare av fjärrlånekompensation,

² <http://www.kb.se/bibliotek/Bibliotek/fjarlran/rekommendationer/>

³ Till den egna organisationen räknas alla enheter som delar organisationsnummer.

⁴ Personen i fråga får inte tillhöra det utlånande bibliotekets egna låntagare och inneha ett låntagarkonto på det utlånande biblioteket.

kompensationsberättiga bibliotek. Detta gäller till dess att biblioteket inte längre uppfyller samtliga villkor.

Ändrade förhållanden ska meddelas KB och en ny prövning om rätten att erhålla kompensation sker.

KB prövar årligen om det enskilda biblioteket kan erhålla kompensation genom att ett fjärlånenetto beräknas. Om biblioteksorganisationen har ett negativt netto eller noll, ligger biblioteksorganisationen kvar i gruppen kompensationsberättiga bibliotek och redovisar aktuella fjärlån IN och UT nästkommande år.

Det tidigare beslutet Dnr 50-KB 922-2013 *Förändringar i fjärlånekompensationsförfarandet* ligger fast.

Skälen för beslutet

Från 2011-01-01 ska KB ha en nationell överblick över det allmänna biblioteksväsendet och främja samverkan och utveckling inom området, alltså de biblioteksverksamheter som nämns i bibliotekslagen SFS 2013:801.

Det nya uppdraget och bibliotekslagen SFS 2013:801 har gjort att det äldre konceptet Samverkansbibliotek (tidigare BIBSAM-bibliotek) som används för att skilja ut kompensationsberättiga bibliotek kommit att bli föråldrat och i behov av förändring. Inte minst är benämningen Samverkansbibliotek förledande då KB samverkar med en rad bibliotek som inte omfattas av fjärlånekompensation.

Förändringarna har skapat ett behov av ett nytt tydligt regelverk för att KB ska kunna avgränsa vilka bibliotek som blir berättigade kompensation.

En längre beskrivning av bakgrund och tidigare förhållanden finns i det PM som hör till beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av Riksbibliotekarie Gunilla Herdenberg efter föredragning av Elisabet Ahlqvist.

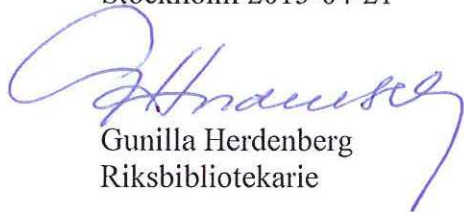

National Library
of Sweden

Handläggare Elisabet Ahlqvist
Datum 2015-04-21
Dnr KB Dnr 6.8-2015-171

I beredningen av ärendet har, enhetschefen för enheten för nationell bibliotekssamverkan Anna Lundén, handläggaren Marika Johansson samt verksjuristen Mats Niklasson deltagit.

Stockholm 2015-04-21

Gunilla Herdenberg
Riksbibliotekarie

Elisabet Ahlqvist
Handläggare/utredare

Kopia till:
Tidigare Samverkansbibliotek, Bilaga 1

Bilaga 1: Kompensationsberättigade bibliotek 2014, tidigare
Samverkansbibliotek

Ajtte, svenskt fjäll- och samemuseum. Biblioteket
Anna Lindh-biblioteket
Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek
Arkitekturmuseets bibliotek
Armémuseum. Biblioteket
Blekinge Tekniska Högskola. Biblioteket
CAN
Chalmers bibliotek
Dans och Cirkushögskolans bibliotek
Ersta Sköndal högskola. Biblioteket
FMV Bibliotek
Gymnastik- och idrottshögskolans bibliotek, GIH
Göteborgs universitetsbibliotek
Handelshögskolan i Stockholm. Biblioteket
Havs- och vattenmyndigheten. Biblioteket
Högskolan Dalarna. Biblioteket
Högskolan i Borås. Biblioteket
Högskolan i Gävle, Biblioteket
Högskolan i Halmstad. Biblioteket
Högskolan i Jönköping. Biblioteket
Högskolan i Skövde. Biblioteket
Högskolan Kristianstad. Biblioteket
Högskolan Väst. Biblioteket
Judiska biblioteket
Karlstads universitetsbibliotek
Karolinska Institutet, Universitetsbiblioteket
Konstbiblioteket/Nationalmuseet och Moderna museet
Konstfacks bibliotek
Kungl. akademien för de fria konsterna. Biblioteket
Kungl. biblioteket
Kungl. Konsthögskolan, Arkitekturskolans bibliotek
Kungl. skogs- och lantbruksakademien. Biblioteket
Kungl. Tekniska högskolans bibliotek
Kungl. vetenskapsakademien, Centrum för vetenskapshistoria
Linköpings universitetsbibliotek
Linnéuniversitetet
Livrustkammarens bibliotek
Livsmedelsverkets bibliotek
Luleå universitetsbibliotek

National Library
of Sweden

Handläggare Elisabet Ahlqvist
Datum 2015-04-21
Dnr KB Dnr 6.8-2015-171

Lunds universitets bibliotek
Läkemedelsverkets bibliotek
Malmö högskola. Biblioteket
Mittuniversitetets bibliotek
Musik- och teaterbiblioteket
Mälardalens högskolas bibliotek
Naturvårdsverkets bibliotek
Nordiska Afrikainstitutets bibliotek
Nordiska museets bibliotek
Patent- och registreringsverkets bibliotek
Polishögskolans bibliotek
Riksantikvarieämbetet-Vitterhetsakademiens bibliotek
Riksarkivets bibliotek Marieberg-Arninge och Krigsarkivets bibliotek
Riksdagsbiblioteket
Röda Korsets Högskola, Biblioteket
SIPRI:s bibliotek
Statens geotekniska institut. Biblioteket
Statens maritima museer (Sjöhistoriska museet)
Statistiska centralbyråns bibliotek
Stockholms universitetsbibliotek
Svenska barnboksinstitutets bibliotek
Svenska filminstitutets bibliotek
Sveriges geologiska undersökning. Biblioteket
Sveriges lantbruksuniversitets bibliotek
Södertörns högskolebibliotek
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI
Umeå universitetsbibliotek
Uppsala universitetsbibliotek
Väg- och transportforskningsinstitutets bibliotek
Örebro universitetsbibliotek